

LV

LV

LV

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 5.3.2010
COM(2010)78 galīgā redakcija

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

**Stingrāka apņemšanās veicināt vīriešu un sieviešu līdztiesību
Sieviešu harta**

**Eiropas Komisijas paziņojums saistībā ar 2010. gada Starptautisko sieviešu dienu,
pieminot 15. gadadienu kopš pieņemta deklarācija un rīcības platforma ANO Pasaules
sieviešu konferencē Pekinā un 30. gadadienu kopš pieņemta ANO Konvencija par
sieviešu visa veida diskriminācijas izskaušanu**

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Stingrāka apņemšanās veicināt vīriešu un sieviešu līdztiesību Sieviešu harta

**Eiropas Komisijas paziņojums saistībā ar 2010. gada Starptautisko sieviešu dienu,
pieminot 15. gadadienu kopš pieņemta deklarācija un rīcības platforma ANO Pasaules
sieviešu konferencē Pekinā un 30. gadadienu kopš pieņemta ANO Konvencija par
sieviešu visa veida diskriminācijas izskaušanu**

IEVADS

Vīriešu un sieviešu līdztiesība ir pamattiesība, kas ietverta Līguma par Eiropas Savienību 2. pantā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. Tā ir viena no Eiropas Savienības pamatvērtībām.

Ekonomiskā un sociālā kohēzija, ilgtspējīga izaugsme un konkurētspēja un spēja risināt demogrāfiskās problēmas ir atkarīga no faktiskās vīriešu un sieviešu līdztiesības.

Pēdējās desmitgadēs Eiropā ir gūti vērā ņemami panākumi vīriešu un sieviešu līdztiesības jomā: ir cieša apņemšanās, īstenotas partnerības un apvienoti resursi un juridiski, politiski un finansiāli līdzekļi, lai ieviestu izmaiņas. Patlaban universitātes absolvē vairāk meiteņu nekā zēnu. Mūsdienās vairāk sieviešu nekā jebkad ir Eiropas darbaspēka rindās. Eiropa vairāk izmanto talantus un prasmes.

Tomēr pilnīga līdztiesība aizvien nav panākta.

Saistībā ar Pekinā notikušās ANO Pasaules sieviešu konferences 15. gadadienu, mēs vēlreiz apliecinām un stiprinām Eiropas Komisijas apņemšanos īstenot vīriešu un sieviešu līdztiesību. Mēs to darīsim, pastiprinot dzimumu līdztiesības aspektu visās mūsu politikas jomās visā pilnvaru laikā un izvirzot īpašus pasākumus, lai sekmētu dzimumu līdztiesību. Mēs apņemamies veltīt vajadzīgos resursus tā īstenošanai.

Šajā Eiropas Komisijas pilnvaru termiņā rīcību pamatā jo īpaši būs šādi sieviešu un vīriešu līdztiesības principi.

1. VIENLĪDZĪGA EKONOMISKĀ NEATKARĪBA

Diskriminācija, izglītības stereotipi, darba tirgus segregācija, nepastāvīgas darba attiecības, nepilnas slodzes darbs, kas nav izvēlēts labprātīgi, un nevienmērīga aprūpes pienākumu sadale salīdzinājumā ar vīriešiem ietekmē daudzu sieviešu izvēli dzīvē un ekonomisko neatkarību.

Mēs vēlreiz apliecinām apņemšanos pilnībā īstenot sieviešu iespējas un pilnībā izmantot viņu prasmes, sekmēt vienlīdzīgāku sadalījumu pēc dzimuma darba tirgū un kvalitatīvākas darbavietas sievietēm. Mēs konsekventi veicināsim dzimumu līdztiesību *Europe 2020* stratēģijā, vajadzības gadījumā noteiksim kvantitatīvos

mērķus un sniegsim konkrētas iespējas gan sievietēm, gan vīriešiem, lai nodrošinātu līdzsvaru starp darbu un privāto dzīvi.

2. VIENĀDS ATALGOJUMS PAR VIENĀDU UN VIENLĪDZĪGU DARBU

Eiropas Savienībā sievietes par katru nostrādāto stundu aizvien pelna par 18 % mazāk nekā vīrieši. Sievietēm ir mazāk līdzekļu darba dzīves laikā un pensijā un viņām ir grūtāk piekļūt finanšu līdzekļiem, tādēļ sievietes biežāk nekā vīrieši saskaras ar visiem nabadzības veidiem, tostarp strādājošo nabadzību.

Mēs vēlreiz apliecinām apņemšanos aktīvi mobilizēt visus instrumentus – gan tiesību aktus, gan ar tiesību aktiem nesaistītus –, lai novērstu dzimumu darba samaksas atšķirības. Eiropa nevar pieļaut atšķirības darba samaksā starp dzimumiem. Strādāsim kopā ar 27 dalībvalstīm, lai līdz šīs Eiropas Komisijas pilnvaru termiņa beigām būtiski samazinātu darba samaksas atšķirības starp dzimumiem Eiropas Savienībā.

3. LĪDZTIESĪBA LĒMUMU PIEŅEMŠANĀ

Sievietēm aizvien nav pilntiesīgas iespējas piedalīties varas sadalē un lēmumu pieņemšanā. Dzimumu līdzsvars lēmumu pieņemšanā politiskajā un saimnieciskajā jomā gan publiskajā, gan privātajā sektorā palīdzēs Eiropai sagatavot efektīvākus politikas virzienus, attīstīt uz zināšanām balstītu un uz dzimumu līdztiesību vērstu sabiedrību un izveidot spēcīgāku un plaukstošāku demokrātiju.

Mēs vēlreiz apliecinām apņemšanos panākt sieviešu un vīriešu taisnīgāku pārstāvību vadībā gan sabiedriskajā dzīvē, gan ekonomikā. Izmantosim savas pilnvaras, tostarp Savienības veicināšanas pasākumus, lai palielinātu sieviešu skaitu atbildīgos amatos.

Arī Komisijas līmenī apņemamies pielikt pūles, lai uzlabotu dzimumu līdzsvaru mūsu iestādē.

4. CIENA, INTEGRITĀTE UN AR DZIMUMU SAISTĪTAS VARDARBĪBAS IZBEIGŠANA

Sieviešu un meiteņu iespēja pilnībā izmantot pamattiesības ir nešķirama, būtiska un nedalāma vispārējo cilvēktiesību daļa, kas ir nozīmīga sieviešu un meiteņu izaugsmei, kā arī mieram, drošībai un attīstībai. Ar dzimumu saistīta vardarbība, tostarp kaitīga ierasta vai tradicionāla prakse, ir pamattiesību pārkāpums, jo īpaši cilvēka cieņas aizskaršana, tiesību uz dzīvi un tiesību uz personas neaizskaramību pārkāpums. Šāda vardarbība liedz lemt par savu dzīvi.

Mēs vēlreiz paužam apņēmību nodrošināt, lai mūsu darbībā tiktu ievērotas pamattiesības. Mēs centīsimies mazināt dzimumu nevienlīdzīgu piekļuvi veselības aprūpei un nevienlīdzību attiecībā uz veselības stāvokli.

Eiropa ir neiecietīga pret vardarbību^o, kas saistīta ar dzimumu. Mēs pastiprināsim centienus, lai izskaustu visa veida vardarbību un sniegtu atbalstu cietušajiem. Mēs ieviesīsim visaptverošu un efektīvu politisko pamatu, lai cīnītos pret vardarbību, kas saistīta ar dzimumu. Pilnvaru robežās, tostarp izmantojot krimināltiesības,

stiprināsim pasākumus, lai izskaustu sieviešu dzimumorgānu sakropļošanu un citus vardarbības veidus.

5. DZIMUMU LĪDZTIESĪBA ĀRPUS SAVIENĪBAS

Mūsu mērķis neietver tikai Eiropas Savienību. Dzimumu līdztiesība pilnībā jāiekļauj arī mūsu ārējās politikas jomās, lai veicinātu sieviešu un vīriešu sociālo un ekonomisko neatkarību un izaugsmi visā pasaulē. ES ir apņēmusies sekmēt dzimumu līdztiesību visās jomās, tostarp valstīs, kurās norisinās konflikti, un pēckonflikta valstīs. Lai izveidotu ilgtspējīgu un demokrātisku sabiedrību, jāsamazina dzimumu nevienlīdzība, jānovērš ar dzimumu saistīta vardarbība un jāveicina sieviešu tiesības.

Mēs vēlreiz apņemamies aktīvi sekmēt dzimumu līdztiesību attiecībās ar trešām valstīm, veidot izpratni par sieviešu tiesībām un neatlaidīgi pieprasīt, lai tiktu īstenoti esošie starptautiskie instrumenti. Pilnībā izmantojot visus pieejamos instrumentus un līdzekļus, veicināsim un stiprināsim sadarbību ar starptautiskām un reģionālām organizācijām, lai sekmētu dzimumu līdztiesību. Turklāt atbalstīsim gan valsts, gan nevalstisku dalībnieku centienus panākt dzimumu līdztiesību partnervalstīs.

Kopā ar ieinteresētajām personām, tostarp pilsonisko sabiedrību, esam gatavi strādāt pie dzimumu līdztiesības jautājuma un jo īpaši šajā hartā noteiktajiem principiem valsts, Eiropas un starptautiskā mērogā. 2010. gadā iesniegsim jaunu stratēģiju par sieviešu un vīriešu līdztiesību šīs Eiropas Komisijas pilnvaru laikam, un regulāri sniegsim ziņojumus par tās īstenošanu.

Mēs vēlreiz apliecinām individuālu un kopīgu apņemšanos izveidot Eiropu, kurā sievietes un vīrieši ir līdztiesīgi, kas nodrošinās labāku dzīvi un ilgtspējīgu nākotni visiem.